

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๖๖๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕

พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๙๗๓๓ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕
๒. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๕๙๓๙ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
๓. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๑๒๓๖๓ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสั่งการเน้นย้ำของปลัดกระทรวงมหาดไทยในการขับเคลื่อน
การพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้จังหวัดขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม พร้อมทั้งขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ ภายใต้เป้าหมายการสร้างความยั่งยืนให้ครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน โดยได้แจ้งให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืนในระดับต่าง ๆ คัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย และขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ รวมทั้งได้จัดส่งคู่มือการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืนให้แก่จังหวัด เพื่อนำหลักเกณฑ์การประเมินผล การพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน ซึ่งได้จำแนกหมวดหมู่ออกเป็น ๕ มิติ ได้แก่ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสันติภาพและสถาบัน และด้านหุ้นส่วนการพัฒนา รวมจำนวน ๕๖ ตัวชี้วัด ไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนให้เป็นหมู่บ้านยั่งยืน รวมทั้งให้จังหวัดบันทึกข้อมูลข้อเสนอโครงการเบื้องต้น (Project Brief)/ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่จะดำเนินการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) นั้น

ในการนี้ กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดเกณฑ์พื้นฐานหมู่บ้านยั่งยืน จำนวน ๘ ข้อ ให้ทุกหมู่บ้าน ต้องดำเนินการในลักษณะ Quick Win ประกอบด้วย

๑. ท້อยุ่อาศัย มีที่อาศัยที่มั่นคงแข็งแรง มีส่วนถูกสุขลักษณะ
๒. ความมั่นคงทางอาหาร ใช้ประโยชน์พื้นที่สร้างความมั่นคงด้านอาหารตามโครงการบ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง ซอยนี้มีรัก ปลูกผักแบ่งปัน ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน
๓. ความสะอาดบ้านเรือน หมู่บ้านชุมชนสะอาด ถูกสุขลักษณะ มีการคัดแยกขยะต้นทาง ถึงขยะเปียกลดโลกร้อน การจัดการขยะ เช่น ตลาดนัดขยะทองคำ ธนาคารขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น
๔. ความสามัคคีรวมตัวกันเป็นคุ้มบ้าน หอ่อมบ้าน ป็อกบ้านฯ เพื่อดูแล ช่วยเหลือพึ่งพากัน
๕. ความร่วมมือ มีจิตอาสา มีการพบปะกันเป็นประจำทั้งในระดับคุ้มบ้านฯ ระดับหมู่บ้าน
๖. การปฏิบัติศาสนกิจ ประเพณี และวัฒนธรรม
๗. ความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ดูแลคนในครัวเรือนไม่ให้ติดยาเสพติด ติดตั้งต้นไม้ที่อาจก่ออันตราย มีไฟส่องสว่างในจุดเสี่ยงเพียงพอ ถนนมีความปลอดภัย เป็นต้น
๘. ผลการดำเนินงาน/กิจกรรมที่หมู่บ้านชุมชนร่วมกันพูดคุย ร่วมกันคิดและร่วมกันทำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนอย่างยั่งยืน

/กระทรวงมหาดไทย...

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานในพื้นที่ อันจะเกิดประโยชน์ ทำให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน ตำบลยั่งยืน อำเภอยั่งยืน และจังหวัดยั่งยืน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ ข้อ จึงขอให้จังหวัดขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) ตามแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. ขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืนในระดับอำเภอ (Drive) โดยมีนายอำเภอทำหน้าที่เป็นนายกรัฐมนตรีของอำเภอ ตามแนวทาง ประกอบด้วย

๑.๑ พัฒนาภาวะผู้นำของนายอำเภอ ให้เป็นนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามแนวคิด “จะพัฒนาใครเขา ต้องเริ่มที่ตัวเราก่อน” หรือ แนวคิด “ภาวะผู้นำ ต้องนำตน ก่อนนำคนอื่น”

๑.๒ สร้างทีมงานในระดับอำเภอ เพื่อเป็นทีมอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการ อย่างยั่งยืน โดยสร้างทีมทั้ง ๓ ระดับ คือ ระดับอำเภอ ระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน เป็นทีมงานในลักษณะคู่ขนาน (Dual Track) ในรูปแบบทีมงานที่เป็นทางการหรือตามกฎหมาย และทีมงานที่ไม่เป็นทางการหรือจิตอาสา

๑.๓ พัฒนาระบบบริหารจัดการชุมชนให้ดี มีพลัง ด้วยระบบคุ้มบ้าน หรือชื่อเรียกอื่น ในแต่ละท้องถื่น เช่น หมวดบ้าน ป๊อกบ้าน หย่อมบ้าน อันจะเป็นกลไกที่ทำให้การบริหารจัดการชุมชน มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๔ บูรณาการงาน บูรณาการคน โดยยึดหลักประสมงาน ประสานใจ เป้าหมายคือชุมชน

๑.๕ สร้างชุมชนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สู่อการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ โดยชุมชนจะอยู่รอดด้วย ๓ ทุนหลัก คือ ทุนทรัพยากร ทุนทางปัญญา ทุนทางสังคม

๒. ขับเคลื่อนการสนับสนุนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืนในระดับจังหวัด (Enable) โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด ทำหน้าที่เป็นนายกรัฐมนตรีของจังหวัด ตามแนวทาง ประกอบด้วย

๒.๑ บทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการเป็นผู้นำการบริหารจัดการงานในพื้นที่แบบบูรณาการ ให้บรรลุผลสำเร็จ และเป็นผู้นำที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับประชาชน ในฐานะราชสีห์ผู้มีความจงรักภักดี ต่อแผ่นดิน

๒.๒ เชื่อมประสานและสร้างพลังเครือข่ายด้วยกลไก ๓ ๕ ๗ (๓ ระดับ ๕ กลไก ๗ ภาคี เครือข่าย) เพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน

๒.๓ ขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืนให้เป็นวาระสำคัญของจังหวัด ด้วยกลไกการทำงาน ตามแนวทางของกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนบูรณาการแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณ ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ให้มีความสอดคล้องและตอบสนองการพัฒนา ในพื้นที่ รวมทั้งให้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการจังหวัด

๒.๔ บริหารจัดการทรัพยากรในการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน ให้สอดคล้อง ตามหลักการบริหารงาน การบริหารงบประมาณ ระบบการสนับสนุนการปฏิบัติงาน และการบริหารบุคลากร (งาน งบประมาณ ระบบ คน)

๒.๕ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยการลงพื้นที่เพื่อให้กำลังใจและติดตาม การดำเนินงาน ทำหน้าที่สอนงาน (Coaching) ให้กับทีมอำเภอ มีการสื่อสารสร้างการรับรู้ให้ถ้วนทั่วภายในจังหวัด และจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการติดตาม หนุนเสริมและประเมินผลการดำเนินงาน

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้สั่งการให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) ตามภารกิจและแผนงาน/โครงการสำคัญของหน่วยงาน ทั้งในด้านการประสานงานเครือข่าย การบูรณาการแผนงานและยุทธศาสตร์ การติดตาม หนุนเสริม และประเมินผล การจัดการความรู้ วิจัย และพัฒนาบุคลากร และการสื่อสารสังคมเชิงรุก โดยมีรายละเอียดข้อสั่งการเน้นย้ำของปลัดกระทรวงมหาดไทยในการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์สำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย www.ppb.moi.go.th หัวข้อ “หนังสือแจ้งเวียน/ประชาสัมพันธ์”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย

<https://tinyurl.com/mryrt4d8>

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและแผน
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๙๔๖๘